

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 12/03/2025

Της: ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑΣ – ΧΑΪΔΩΣ, Βουλευτού Β' Πειραιώς

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης
Τον κ. Υπουργό Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: «Ανησυχία για την υπερβολική εξάρτηση από τις υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους (cloud computing)»

Κύριοι, κύριοι Υπουργοί,

Το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ολλανδίας, διερευνά την ασφάλεια πληροφορικής και το ψηφιακό απόρρητο της χώρας κάθε χρόνο, για τουλάχιστον μια δεκαετία και πρόσφατα δημοσίευσε την έκθεσή, «Dutch central government in the cloud», σχετικά με τη χρήση υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους (cloud computing) από την Ολλανδική κυβέρνηση. Τα βασικά συμπεράσματα της έρευνας, ήταν ότι η Ολλανδική κεντρική κυβέρνηση έχει περιορισμένη γνώση σχετικά με τη χρήση των υπηρεσιών νέφους, δεν προβαίνει σε κατάλληλες στρατηγικές εκτιμήσεις κινδύνου και ότι οι τρεις συμβάσεις νέφους στις οποίες έγινε έλεγχος προστατεύουν ανεπαρκώς τις αρχές της ψηφιακής κυριαρχίας, της επιχειρηματικής συνέχειας και της προστασίας δεδομένων. Από τον έλεγχο φαίνεται ότι η κεντρική κυβέρνηση άρχισε να χρησιμοποιεί υπηρεσίες νέφους χωρίς να εξετάσει διεξοδικά τις επιπτώσεις και τώρα έχει αδύναμο έλεγχο της χρήσης νέφους και για αυτό, η χρήση του νέφους από την κεντρική κυβέρνηση κρίνεται ως ανησυχητική. Οι υπηρεσίες που παρέχονται σε πολίτες και επιχειρήσεις, καθώς και η επιχειρησιακή συνέχεια της κεντρικής κυβέρνησης, εκτίθενται σε υπερβολικό κίνδυνο. Η πιθανή βλάβη που προκαλείται από τη διακοπή των δημόσιων υπηρεσιών θα μπορούσε να διαταράξει τη χώρα και την κοινωνία. Επιπλέον, επειδή πολλές

υπηρεσίες νέφους, παρέχονται από εταιρείες εκτός Ε.Ε., αυτό το θέμα δεν μπορεί να εξεταστεί μεμονωμένα από τις τρέχουσες γεωπολιτικές εντάσεις.

Σε άλλα σημεία της έκθεσης αναφέρεται ότι, η κεντρική κυβέρνηση (της Ολλανδίας) δεν έχει αξιολογήσει τους κινδύνους των δύο τρίτων των σημαντικότερων δημόσιων υπηρεσιών νέφους της, όσον αφορά στις θεμελιώδεις αρχές της ψηφιακής κυριαρχίας, της επιχειρηματικής συνέχειας και της προστασίας δεδομένων. Επισημαίνεται ότι: *«Οι κίνδυνοι που συνδέονται με αυτές τις αρχές είναι πραγματικοί και σημαντικοί. Αποδεικνύονται από την κινεζική εισβολή στη Microsoft τον Σεπτέμβριο του 2023, όταν κλάπηκαν 60.000 email από το Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ και η κλοπή των στοιχείων επικοινωνίας όλων 65.000 αστυνομικών στην Ολλανδία τον Σεπτέμβριο του 2024. Η συνέχεια των μεγάλων παρόχων πληροφορικής είναι επίσης αβέβαιη»*. Στη συνέχεια, η κυβερνητική υπηρεσία ελέγχου προειδοποιεί ότι: *«... πιθανή βλάβη που θα έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή των δημόσιων υπηρεσιών θα μπορούσε να διαταράξει τη χώρα και την κοινωνία»*, ανέφερε η κυβερνητική υπηρεσία ελέγχου.

Σύμφωνα με ειδικούς συμβούλους σε θέματα ασφάλειας διεθνών υπολογιστικών συστημάτων, που σχολίασαν τη σχετική έκθεση, όλες οι Ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, στηρίζονται στο νέφος και αν αυτό αποκοπεί, τότε δεν θα μπορούν να λειτουργήσουν. Όσον αφορά στα δεδομένα των ευρωπαϊκών κρατών, υπενθυμίζουν ότι, δεν είναι η πρώτη φορά που τίθεται το θέμα. Η ρυθμιστική αρχή δεδομένων της Γαλλίας, επανέλαβε πέρυσι τη θέση της, ότι οι ευαίσθητες βάσεις δεδομένων *«θα πρέπει να προστατεύονται από πιθανή αποκάλυψη σε δημόσιες αρχές τρίτων χωρών»*, δεδομένου ότι οι εταιρείες που εξυπηρετούν τις Ευρωπαϊκές κυβερνήσεις έχουν την κύρια έδρα τους εκτός Ευρώπης και κυρίως στις ΗΠΑ, όπου ο Νόμος περί Νόμιμης Χρήσης Δεδομένων στο Εξωτερικό (Clarifying Lawful Overseas Use of Data Act - CLOUD), επιτρέπει στις αρχές επιβολής του νόμου να κλητεύουν εταιρείες τεχνολογίας που εδρεύουν στις ΗΠΑ για δεδομένα που είναι αποθηκευμένα σε οποιονδήποτε διακομιστή στον κόσμο, προκειμένου να τις βοηθήσουν να διερευνήσουν σοβαρά εγκλήματα, ενώ και άλλοι νόμοι των ΗΠΑ επιτρέπουν επίσης αυτού του είδους τις μεταφορές. Σύμφωνα δε με τους ειδικούς σχολιαστές, το πρόβλημα δεν είναι οι εταιρείες αλλά οι πιθανές πολιτικές αποφάσεις. Ο Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δήλωσε χαρακτηριστικά: *«Για να το πούμε ωμά, υπάρχει ο κίνδυνος οι ξένες κυβερνήσεις, ιδιαίτερα η κυβέρνηση των ΗΠΑ, να έχουν πρόσβαση, ακόμη και*

να τροποποιήσουν πληροφορίες για την Ολλανδική κυβέρνηση και τους πολίτες. Το αν το κάνουν ή όχι είναι δευτερεύον, αλλά αν το θέλουν, μπορούν.»

Ένα επίσης, σοβαρό θέμα που τέθηκε από την κυβερνητική υπηρεσία ελέγχου είναι ότι, οι στρατηγικές και οι πολιτικές νέφους διαφέρουν από το ένα Υπουργείο στο άλλο κάτι που σύμφωνα με ειδικούς και επαγγελματίες του χώρου, συμβαίνει σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες. Όμως, αυτή η πρακτική, καθιστά δύσκολο για όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς (τα ίδια τα Υπουργεία, τα κέντρα δεδομένων της κεντρικής κυβέρνησης, τους παρόχους νέφους) να συνάψουν συνεπείς συμφωνίες. Οι κύριες δυσκολίες περιλαμβάνουν: Ασυνεπείς απαιτήσεις, δυσκολία σύναψης συμβάσεων, αυξημένο λειτουργικό κόστος και δυσκολίες στη διαλειτουργικότητα. Ως εκ τούτου, η κύρια σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς την κυβέρνηση, είναι να παρουσιαστεί στους μεγάλους παρόχους νέφους ως ένας ενιαίος, ενοποιημένος οργανισμός. Τα ως άνω ευρήματα της έρευνας, σύμφωνα με ειδικούς και επαγγελματίες του χώρου, είναι παρόμοια για πολλές Ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες σχεδόν στο σύνολό τους συνεργάζονται με τους ίδιους Αμερικανικούς κολοσσούς, όπως και η χώρα μας. Επίσης, και στη χώρα μας, κάθε Υπουργείο φαίνεται να συνεργάζεται με διαφορετικούς παρόχους και δεν υπάρχουν διαθέσιμες δημόσιες έρευνες που να αξιολογούν πλήρως τη χρήση υπηρεσιών νέφους από την Ελληνική κυβέρνηση.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτώνται οι κ. κ. Υπουργοί:

1. Υπάρχει κεντρική στρατηγική για τις υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους από την κεντρική κυβέρνηση ή κάθε Υπουργείο ακολουθεί τη δική του προσέγγιση;
2. Πώς διασφαλίζεται ότι οι κυβερνητικές υπηρεσίες ακολουθούν κοινά πρότυπα για τις υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους;
3. Πώς διασφαλίζεται η αποφυγή εξάρτησης από συγκεκριμένους παρόχους υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους (vendor lock-in);
4. Τι μέτρα λαμβάνονται για την προστασία της εθνικής κυριαρχίας στα δεδομένα που αποθηκεύονται σε υπηρεσίες νέφους;
5. Υπάρχουν κεντρικές διαπραγματεύσεις για τη μείωση του κόστους ή κάθε Υπουργείο λειτουργεί ανεξάρτητα;

6. Υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής παρόχων υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, και ποια είναι αυτά;
7. Είναι στις προθέσεις σας η διεξαγωγή ενδεδειγμένης έρευνας που να αξιολογεί πλήρως τη χρήση υπηρεσιών νέφους από την Ελληνική κυβέρνηση;

Η ερωτώσα Βουλευτής

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ – ΧΑΪΔΩ